

Değerli sanatçılar, sanat eğitimcileri, sanat eğitimi yöneticileri, sanatçı ve sanat bilimci aday gençler ve sanatsever izleyiciler, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Kuruluşunun 50. Yılı kutlama programı kapsamında Güzel Sanatlar Fakültelerini onurlandıran etkinlikleri ile Erzurum'da buluşmamızı sağlayan Atatürk Üniversitesi'nin başta Sayın Rektörü olmak üzere Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sayın Salih Zeki Bayram ve bütün ekibini kutluyorum ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Giriş:

Yurdumuzda son yıllarda yükseköğretim düzeyinde "Güzel Sanatlar" adı altında verilen eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması, sanata değer veren bir eğitim yönetimi anlayışını yansıtmaktadır. Bunun temelinde, güzel sanatlar eğitiminin, bireysel ve toplumsal başarıyı gücünü yükseltme işlevi yer almaktadır. Bu işlev, verilmesi kararlaştırılan güzel sanatlar eğitiminin ulusal ve uluslar arası dengiliklerle uyumlu olarak yaygınlaştırılmasını gerektirir. Bu gereklilik, Ulusal Eğitim Yönetimi etkinliklerinin vazgeçilmez ilkesidir.

Ulusumuz, Cumhuriyetimizin kuruluşu ile başlayan çağdaşlaşma sürecinde, bilim ve sanatın tüm alanlarında çağdaş kültür birikimine katkı sağlayan bir ulus olmayı hedeflemiştir. Bu hedefe ulaşabilmek için kurulan sanat eğitimi kurumlarımız, bugün sayıları ülke nüfusumuzla doğru orantılı olarak artan Güzel Sanatlar Fakültelerinin temelini oluşturmaktadır.

Cumhuriyetimizin ilk yıllarında Güzel sanatların çeşitli alanlarında atılan sağlam temeller ve dönemin yetenekli gençlerinin kazanmış oldukları ulusal ve uluslar arası üstün sanat başarıları, sanatın ilkelerinden ödün verilmemesi gerektiği konusunda bugün bize güç vermekte ve etkinliklerimizin her aşamasında bizi aydınlatmaktadır.

Çünkü gerçek sanatçılar, nitelikli bireyler olarak topluma değer kazandıran ve diğer insanların sanatsal beğeni düzeyini olumlu yönde etkileyen uygarlık gönüllüleridir. Güzel Sanatlar Fakülteleri de lisans düzeyinde sanatçı ve sanat bilimci yetiştiren birimler olarak bu konuda önemli bir yere sahiptir.

Güzel Sanatlar Fakültelerinin İşlevi:

Dünyanın ve Türkiye'nin, özgün eserler ortaya koyabilen, ulusal ve evrensel değerlere saygılı sanatçılara ve sanat bilimcilerine her zaman gereksinimi vardır. Çünkü insanlar ve yetenekleri var oldukça, güzel sanatlar ve bilim ikilisi bizi hiç yalnız bırakmayacaktır, Fakültelerimiz bu anlamda, bütün sanat etkinliklerinin güzel sanatlara dönüştüğü saygın mekânlardır.

Öğrencilerimiz, Ulusal ve evrensel kültürün oluşmasına olumlu katkılar sağlayabilecek nitelikli sanatçılar ve sanat bilimcileri olmak üzere fakültelerimizde eğitim almaktadırlar.

Sanat alanlarında gerçekleştirilen kuramsal ve uygulamalı çağdaş sanat etkinlikleri, fakültelerimizin topluma karşı taşıdığı görev ve sorumluluk bilinci ile zaman zaman üniversite dışında kültür ve sanat ortamlarında sergilenmektedir.

Bu nedenle güzel sanatlar fakültelerinde gerçekleştirilen sanat eğitimi, sanat bilimi ve teknoloji ile ilgili tüm etkinliklerin işlevsel ve nitelikli içerikler taşımasına özen gösterilmektedir.

Çünkü ulusal ve evrensel kültüre katkı sağlayabilmesi için sanatçı ve sanat bilimcinin önce insana, ulusal ve evrensel değerlere saygılı ve özgün bir kültürel formasyona sahip olması gerekir. Güzel sanatlar eğitimi, bu nitelikleri kazandırabilir. Fakültelerimizden beklenen öncelikli görev budur.

Bir genç neden güzel sanatlar fakültesinde eğitim almak ister?

Bizler neden yükseköğretimde güzel sanatlar eğitimi almayı istedik?

Güzel Sanatlar Fakültesi mezunları neden öğretmen olmak ister?

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünü mezunları neden sanatçı olmak ister?

Bu sorular, bizi güzel sanatlar fakültelerinin işlevleri konusunda düşündürse de, kuruluş amaçları, görev ve sorumlulukları doğrultusunda, fakültelerimiz öncelikle sanatçı ve sanat bilimcisi yetiştirmeye çalışan, yeni sanat bilgi ve tekniklerinin araştırılması gereken yükseköğretim birimleridir.

Güzel Sanatlar Fakülteleri İşlevlerini Yerine Getirebiliyor mu?

Bir eğitim kurumunun işlevini yerine getirebilmesi için, bazı koşulların sağlanmış olması gerekir. Güzel sanatlar fakültelerinin işlevselliği, kuruluş aşamasından başlamak üzere eğitim programlarının işlevselliği, yönetim ve eğitim kadrolarının, eğitim ortamlarının yeterlikleri ile seçilen öğrencilerin yetenek düzeyleri ve yeterlikleri açısından gerekli koşullar belirlenmeli ve sağlanmaya çalışılmalıdır. Bu koşulların niteliği ve sağlanma oranı, amaçlara ulaşma oranını etkiler.

Cumhuriyetimizin ilk yıllarında başlatılan çağdaşlaşma sürecinde yurdumuzda fen bilimleri, sosyal bilimler ve güzel sanatlar eğitimi alanlarında sağlam temeller atılmıştır, ancak daha sonra fen ve sosyal bilimler alanlarında açılan fakültelerin sayısı çoğalırken buna karşı, güzel sanatlar alanlarında üniversite düzeyinde verilmesi gereken eğitim, nitelik ve nicelik yönünden son derecede yetersiz kalmıştır.

Bu yetersizliğin ulusal kültürümüzde yansımaları, gün geçtikçe daha iyi anlaşılınca, fakültelerimizin topluma karşı taşıdığı sorumluluk daha da büyümektedir.

Bu nedenle bilim ve sanat yöneticilerinin bilim ve sanata eşitlik anlayışı ile yaklaşmaları, sanatta nitelikleri algılama konusunda duyarlı olmaları, maddi ve manevi destek verme konusunda bilim ve sanata eşit davranmaları gerekmektedir. Bu gereklilik, güzel sanatlar fakültelerinin amaçlarına ulaşabilmesi için, toplumun "aydın kesim"inde yer alan aydınlarımızın yerine getirmesi gereken "ulusal bir önkoşul" olarak belirlenebilir.

Aydın kesim tanımlaması, "aydın olmayan kesim" adına, sanat eğitimcilerini gerçekten üzmede beraber, aydın kesimde yer aldığını düşünen öyle insanlar vardır ki, sözde "aydın olmayan kesimden" bir sanat dostunun ışığı, gözlerini kamaştırır. Sanat duyarlılıkla doğar ve gelişir.

İnsanlığın bugün ulaşmış olduğu uygarlık düzeyi, "İnsan Beyni"nin başarımlarını gücünü sergileyen bir değerler bütünüdür.

Sergilenen bu performans, bilim ve sanat yeteneklerimizin birlikte ortaya koyduğu özgün eserleri içerir.

Bilim ve sanat, bu bağlamda, yeteneklerimizin eseri olan bir bütündür.

Güzel Sanatların doğuşu, bilim dalları ile kanıtlanması ve çağlar boyunca akademik ortamlarda geliştirilmeye çalışılması, bu doğal bütünlüğün kanıtıdır.

Bilim ve sanat alanlarında gerçekleştirdiğimiz "algılama", "öğrenme-öğretme", "düşünme", "eser yaratma" ve "değerlendirme" etkinliklerimizin nitelikleri, bireysel-toplumsal-ulusal ve evrensel uygarlık düzeyimizin göstergesidir.

İlkeleri, kuralları, farklılıkları ve benzerlikleri ile eşdeğer bir önem taşıyan bilim ve sanatın tüm alanlarında, yaratılan ve yorumlanan eserler, ilgilenenler tarafından

değerlendirilir.

Üstün yetenekli ve iyi eğitim almış sanat uzmanlarının değerlendirmeleri doğrultusunda yapılan araştırma ve geliştirme çalışmaları, sanat yeteneklerinin en üst düzeyde eğitilebileceğini özgün sanat bilimi, sanat eseri ve yorumları ile kanıtlanmaktadır. Sanatta kalite için yapılan her etkinlik, sanatın bilimden ayrı düşünülemeyeceğini ortaya koymaktadır.

Bilim ve sanatın önemi ve değerlerinin denkliği, Atatürk tarafından özgün bir şekilde vurgulanmıştır.

Ulu önderimiz özdeyişlerinde "**Bilim**"i "**Hayatta en hakiki mürşit**" olarak ifade ederken, "**Sanat**"ı "**toplumun hayat damarlarından biri**" olarak **değerlendirmiştir.**

Gerçek yol göstericiler, toplumun hayat damarlarına önem verirler ve ikisi de çok değerlidir.

İşte bu eşdeğerlilik, insanın bilim ve sanat yeteneklerinin bir bütün olarak ele alınmasını ve aynı titizlikle geliştirmesini zorunlu kılar.

Bu nedenle yükseköğretimde kalite, bilim ve sanat alanları arasında ayırım gözetilmeden eşitlik anlayışı içinde yükseltilmeye çalışılmalıdır. Bu koşul evrensel bir koşuldur. Bireylere, sadece bilim insanı ya da sadece sanat insanı olmanın yeterli olmadığını, gerçek bir insan olabilmek için tek yönlü bir eğitimin yeterli olmadığını öğretilmesi gerekmektedir. Burada geliştirilecek olan ilginç cevher, insandır, bilim ve sanat alanlarında sahip olduğumuz yeteneklerimizin hepsi değerlidir.

Aksi takdirde gerektiği gibi işlenemeyen bu cevher, korkunç bir yok edici haline gelir.

Gerçek bilim adamları, sanatsever oldukları gibi, kendi sanat yeteneklerini de geliştirebilen değerli insanlardır.

Sanatlarında lirizme ulaşmayı hedefleyen gerçek sanatçılar da, çeşitli bilim disiplinlerinin sanatlarını desteklediğini bilirler ve değerlendirmelerini eleştirel bir bakış ile yaparlar.

Bu nedenle, bilimle uğraşan herkese "bilim adamı", sanatla ilgilenen herkese de sanatçı diyemiyoruz.

Özellikle sağlık, ekonomi, ülke yönetimi, bilim ve teknoloji, gibi ciddi konularla ilgilenmelerine rağmen, güzel sanatlar eğitimi yetersizliğinden kaynaklanan bir sorun olarak, gerçek sanatçıya ve sanata yaklaşımlarında, Nasrettin Hoca gibi bindiği dalı bile değil, içinde yaşadığı toplumun hayat damarlarından birini keserken, neyi yok ettiklerinin farkında olmayan insanların sayısı, ne yazık ki ülke nüfusumuza göre hiç de az değildir.

Bu bağlamda, güzel sanatlar fakültelerinin yaygınlaşmasını sanat sorunlarımızın çözümü için bir şans olarak değerlendirmemiz gerekir. Ancak bu yaygınlaşma, sanata yakışan, upk bilim dallarında olduğu gibi ilkeli ve özenli bir yaygınlaşma olmalıdır.

Güzel Sanatlar Fakültelerinde Yetenek, Eğitim ve Teknoloji:

Güzel sanatlar fakültelerinin işlevini yerine getirebilmesi için, gerekli koşullar bilimsel ve sanatsal yöntemlerle belirlenir ve sağlanırsa, toplumun sanat sorunları büyümmez, toplumsal içerikli koşulları belirlemek ve sağlamak için zaman barcamaya gerek kalmaz.

Güzel sanatlar eğitiminde yeteneğin önemi, gerçek sanatçılar ve sanat eğitimcileri çok iyi bilirler. Sanatsal yetenekler, sanatta başarıyı gücünün doğal alt yapısıdır.

Güzel sanatlar fakültelerinde öğrenci ve öğretim elemanlarının yetenek düzeyinin yüksek olması, fakültelerimizin işlevini yerine getirebilmesi için sanatsal ön koşuldur.

Ancak üstün yetenekler bile zaman zaman eğitim sorunları nedeni ile gerektiği gibi geliştirilemez. Özlenen ve paylaşılmayan her şey, yeteneklerin geliştirilmesi ve niteliklerin kazanılması ile sorun kaynağı olmak yerine, ulaşılan ve paylaşılan değerlere dönüşebilir. Bu nedenle güzel sanatlarla ilgilenen insanlar alanlarında iyi bir eğitim almak isterler. İyi sanat eğitimi, uzman sanat eğitimcileri tarafından verilir. Bu nedenle sanat eğitimcilerinin de çok yetenekli ve başarılı sanatçı ve sanat bilimcileri olmaları gerekir. Bu anlamda sanatta hedeflenen başarıyı gücüne, nitelikli sanat eğitimi ile ulaşırlı.

Yeteneklerin geliştirilmesi için verilen eğitim hizmetleri sürecinde sayısız eğitim alanları ortaya çıkarken, bu zenginlik bilimsel ve teknolojik gelişmelerle desteklenmektedir. Bu nedenle yabancı dilin önemi büyüktür.

Günümüzde, çağdaş bilim ve sanat teknolojilerinin sunduğu olanaklar, tüm eğitim alanlarında verilen hizmetlere üstün nitelikler kazandırmaktadır.

Eğitim ortamlarının niteliği, başarı düzeyini olumlu yönde etkiler. Nitelikli eğitim ortamları, eğitim alanlarının özelliklerine uygun olarak hazırlanır.

Güzel Sanatlar Fakülteleri de hazırladığı sanat ortamları ile özgün yaratıcılığı geliştiren ve sanat sorunlarına çözümler getiren bir sanat merkezi niteliği taşımaktadır.

Fakültelerimizde yetenekler işlevsel eğitim ortamlarında alan uzmanları tarafından bir mücevher gibi işlenebilmelidir.

Bu anlayış, Ulu Önderimizin benimsenmiş olduğu sanat eğitimi anlayışıdır. Cumhuriyetimizle birlikte Ulusal

Eğitim Yöneticilerimiz, bu doğrultuda kurdukları nitelikli bilim ve sanat eğitimi kurumları ile bizleri bu güne ulaştırmışlardır.

Sonuç:

2007'de, Dünya'da ve Ülkemizde izlenen uygarlık tartışmaları, ulusal ve evrensel boyutları ile değerlendirildiği zaman, temelinde eğitim niteliklerinden kaynaklanan kültürel formasyon farklılıklarını görüyoruz. Sanat eğitimin yetersizliği de bu anlamda büyük bir eksiklik olarak karşımıza çıkıyor.

Bu bakış açısı ile güzel sanatlar fakültelerinin temel işlevini, "Ülkemizde, çağdaş ve uygar sanatçı ve sanat bilimcilerini yetiştirmek için gereken tüm etkinlikleri gerçekleştirmek" olarak belirleyebiliriz.

Güncel bir anlatımla, "Fakültelerimizden Türkiye'de ve Dünyada neler bekleniyor sorusuna vereceğimiz yanıt ise, 1923'te ulusal çağdaşlaşma sürecimizin başlatılması ile "evrensel sanatta alacağımız yeri belirlemek üzere verilmiş olan ilkeli ve ulusal yanıtı yineliyoruz.

Bu nedenle, 1923'te başlayan çağdaşlaşma sürecimize hiç yakışmayan bir duraksama sürecinden sonra, yeniden hız kazandırabilmemiz gerekmektedir.

Bu da yine gerçek sanatçılar ve sanat eğitimcileri tarafında bilim ve sanatın ilkeleri gözetilerek alınacak yükseköğretim kararları ve uygulamaları ile sağlanabilir.

Bu nedenle Güzel Sanatlar Fakülteleri nitelikli mezunlar vererek topluma değer kazandıran kurumlar olmalıdır.

Bir fakülte nitelikli ise, nitelikli mezunlar verir.

Güzel Sanatlar Fakülteleri de öğrencilerine özgün eserler ortaya koyabilmeleri için sağladıkları eğitim ortamlarının nitelik ve niceliklerine göre değerlidir. Güzel sanatlar fakülteleri, üniversiteler için sıradan bir **vitrin** değil, sanatsal yaşam alanlarıdır. Üniversitelerine kattıkları değer büyüktür, üniversitelerinin kendilerine vermeleri gereken değer de bu oranda olmalıdır.

Güzel sanatlar fakültelerinin işlevlerini yerine getirebilmesi ve ulusal sanatımızın evrensel sanat içinde yer almasına katkı sağlayabilmesi konusunda üniversite, yükseköğretim kurumu ve ulusal eğitim yönetimlerine büyük görevler düşmektedir.

Yükseköğretim Kurulu'nun hazırladığı "Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi" çalışmasında, "Eğitim Fakültelerinin Performansının Geliştirilmesi İçin Stratejik Seçimler" başlığı altında yer alan öneriler arasında eğitim fakültelerinin fiziki donanım bakımından, MYO' lardan sonra en çok ihmal edilen birimler olduğu belirtilmektedir (Y.Ö.K. Şubat 2007 s. 169).

Güzel Sanatlar Fakülteleri de bu anlamda çok